

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **T. S., a. s.**, so sídlom v B., zastúpeného advokátskou kanceláriou S. & P., s. r. o., proti žalovanému **S. G. S.**, so sídlom V., P., T., zastúpeného advokátskou kanceláriou D. L., s. r. o., so sídlom v B., o **určenie neplatnosti zmluvy**, ktorá sa vedie na Okresnom súde Bratislava IV, pod sp. zn. 7 C 367/2008, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 31. januára 2011, č. k. 3 Cob 379/2010 – 568, jednomyseľne, takto

r o z h o d o l :

Napadnuté uznesenie odvolacieho súdu mení tak, že uznesenie Okresného súdu Bratislava IV, z 30. júla 2010, č. k. 7 C 367/2008 – 532 **potvrďuje**.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací, rozhodujúc o odvolaní žalobcu, zmenil uznesenie Okresného súdu Bratislava IV z 30. júla 2010 tak, že konanie vo veci prerušil do právoplatného skončenia konania vedeného na rovnakom súde pod sp. zn. 23 C 410/2009. Uvedeným uznesením súd prvého stupňa zamietol návrh žalobcu, aby konanie prerušil s odôvodnením, že predmetom konania vedeného pod sp. zn. 23 C 410/2009 je síce rovnaká nehnuteľnosť, avšak neplatnosť inej zmluvy. Výsledok konania v tejto veci nebude mať vplyv na výsledok prejednávanej veci, pretože platnosť každého právneho úkonu – zmluvy treba posudzovať samostatne. Rozhodnutie o platnosti, či neplatnosti zmluvy o prevode nehnuteľnosti zo 16. augusta 2009 nebude mať význam pre posúdenie platnosti zmluvy uzavretej 15. decembra 2007, ktorá je predmetom prejednávanej veci. Nie sú preto splnené podmienky pre prerušenie konania podľa 109 ods. 2 písm. c) O. s. p.

Odvolačný súd v odôvodnení zmeňujúceho rozhodnutia uviedol, že sa nestotožňuje s právnym názorom súdu prvého stupňa, že rozhodnutie vo veci sp. zn. 23 C 410/2009 nebude mať význam pre rozhodovanie v prejednávanej veci, pretože platnosť zmlúv treba posudzovať samostatne. V predmetnom konaní bude súd rozhodovať o určovacej žalobe. Musí pritom skúmať, či je daný naliehavý právny záujem na určení platnosti alebo neplatnosti zmluvy. Stotožnil sa s názorom žalobcu, že v prejednávanej veci je nedostatok naliehavého právneho záujmu na určení, pretože zmluvou, ktorej neplatnosť je predmetom konania vo veci sp. zn. 23 C 410/2009 došlo k zmene vlastníctva nehnuteľnosti na tretiu osobu. Poukázal na názor vyslovený Najvyšším súdom Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. 1 Cdo 91/2006, v ktorom vyslovil, že nie je daný naliehavý právny záujem tam, kde sa nehnuteľnosti dotkla ďalšia právna zmena.

Rozhodnutie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť 29. marca. 2011.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný. V dovolaní namieta všeobecnú nesprávnosť rozhodnutia. Odvolačný súd v rozhodnutí konštatuje nedostatok právneho záujmu na určení v predmetnom konaní. Nedostatok naliehavého právneho záujmu je však dôvodom na zamietnutie žaloby a nie na prerušenie konania. Prerušenie konania spôsobuje zbytočné prietahy v konaní. V skutočnosti je naliehavý právny záujem v konaní sp. zn. 23 C 410/2009 naviazaný na právny záujem v predmetnom konaní. Každé z uvedených konaní je samostatne zjavne neopodstatnené, pretože v oboch chýba naliehavý právny záujem. Napadnutým uznesením bola narušená rovnosť účastníkov, pretože nim bol vytvorený predpoklad pre úspech jedného z účastníkov v konaní tým, že sa prípadným úspechom v konaní sp. zn. 23 C 410/2009 má vytvoriť dodatočne naliehavý právny záujem v predmetnej veci. Navrhol napadnuté uznesenie zrušiť a rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdiť.

Žalobca navrhol aby dovolací súd dovolanie ako neopodstatnené zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O. s. p.), proti uzneseniu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 239 ods. 1 písm. a) O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) preskúmal uznesenie odvolacieho súdu v rozsahu podľa § 242 ods. 1 O. S. dospel k záveru, že dovolanie je opodstatnené.

V prejednávanej veci žalobca žalobou podanou 21. októbra 2008 žiada určenie neplatnosti zmluvy z 15. decembra 2006 (zmluva I), ktorou žalobca previedol viaceré nehnuteľnosti na žalovaného. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný nehnuteľnosti zmluvou zo 16. apríla 2009 (zmluva II) ďalej previedol na spoločnosť S. G. I., a. s., so sídlom v B.. Neplatnosť zmluvy II žalobca uplatňuje v konaní, ktoré sa vedie na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 23 C 410/2009. Žalovanými v uvedenom konaní je žalovaný v predmetnej veci (žalovaný 1) a spoločnosť, ktorej nehnuteľnosti predal (žalovaný 2).

Obe žaloby sú žalobami, ktorými žalobca žiada určiť neplatnosť zmluvy, teda určenie, či tu právo alebo právny vzťah je alebo nie je. Sú to tzv. určovacie žaloby podľa § 105 písm. c) O. s. p. Nevyhnutnou podmienkou pre úspech určovacej žaloby je preukázanie naliehavého právneho záujmu na žiadanom určení. Nepreukázanie existencie naliehavého právneho záujmu v čase rozhodovania súdu vedie k zamietnutiu určovacej žaloby. I keď nie je vylúčené, že v momente podania žaloby uvedená podmienka nie je splnená ale po určitom čase, skôr ako súd o žalobe rozhodne, dôjde k zmene skutočností, ktoré existenciu právneho záujmu zakladajú, v zásade však má žaloba uvedenú podmienku spĺňať už pri jej podaní.

V posudzovanej veci, sa dovolací súd stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, že predmety prejednávanej veci a konania vedeného pod sp. zn. 23 C 410/2009 sú rôzne a podmienku stanovenú v § 80 písm. c) O. s. p. musí byť splnená v každej z nich a nemôže byť viazaná na výsledok iného, ešte neskončeného (prípadne ešte nezačatého) konania. Nedostatok naliehavého právneho záujmu v jednej z nich nemožno napraviť tým, že sa konanie preruší a vyčká na výsledok iného konania.

Podmienkou pre prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) je skutočnosť, že v inom konaní sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu. Naliehavý právny záujem na určení však takou skutočnosťou nie je. Splnenie (a trvanie) uvedenej podmienky musí byť posudzované vo vzťahu ku každému konaniu. Úvahy odvolacieho súdu o tom, ktorá zo žalôb, resp. v ktorom z dvoch predmetných konaniach je splnená táto podmienka a na výsledku, ktorého z nich môže byť závislé jej naplnenie v druhom konaní sú preto pri rozhodovaní o tom, či a ktoré konanie má byť prerušené neprimerané.

Treba prisvedčiť žalovanému, že ak v prejednávanej veci nie je daný naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zmluvy, nemôže to byť dôvodom na prerušenie konania ale na zamietnutie žaloby.

Bez ohľadu na uvedené, pokiaľ ide o poukaz odvolacieho súdu na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. júna 2007 sp. zn. 1 Cdo 91/2006 (R 61/2007), sa žiada poznamenať, že rozhodnutie a uverejnená právna veta rieši predovšetkým otázku naliehavosti právneho záujmu na určení neplatnosti zmluvy o prevode nehnuteľností z pohľadu spôsobilosti rozsudku určujúceho jej neplatnosť dosiahnuť záznamom v registri nehnuteľností obnovenie zapísaného vlastníckeho stavu pred neplatným úkonom. Rozhodnutie vychádza zo znenia § 34 ods. 2 zák. č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností v znení účinnom do 14. októbra 2008. Toto ustanovenie však bolo podstatne zmenené zákonom č. 384/2008 Z. z., podľa ktorého ak súd rozhodol o neplatnosti právneho úkonu správa katastra vyznačí stav pred týmto právnym úkonom aj vtedy, ak právo k nehnuteľnosti bolo dotknuté ďalšou právnou zmenou a ak je rozhodnutie súdu záväzné pre osoby, ktorých sa táto právna zmena týka.

Z uvedených dôvodov dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c), podľa § 243b ods. 2 O. s. p. zmenil tak, že správne rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil.

O trovách dovolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa v rozhodnutí, ktorým sa konanie vo veci skončí.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. júla 2011

JUDr. Peter Dukes, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lucia Blažíčková